

Barnkonventionen är vårt uppdrag

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den också kallas, innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. 196 länder har skrivit under och förbundit sig att följa reglerna. USA är det enda land som inte ratificerat barnkonventionen. Det är vårt uppdrag att hjälpa de anslutna länderna att hålla vad de lovat.

Vad är barnkonventionen?

Barnkonventionen är ett rättsligt bindande internationellt avtal som slår fast att barn är individer med egna rättigheter, inte föräldrars eller andra vuxnas ägodelar. Den innehåller 54 artiklar som alla är lika viktiga och utgör en helhet, men det finns fyra grundläggande och vägledande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn:

1

Alla barn har samma rättigheter och lika värde.

2

Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.

3

Alla barn har rätt till liv och utveckling.

4

Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Läs [hela barnkonventionen](#) eller [en kortversion](#).

Så ser vi till att barnkonventionen följs

I barnkonventionens artikel 45 finns det inskrivet att UNICEF ska arbeta för att bestämmelserna i konventionen följs överallt. Det specialuppdraget innebär att vi har ett nära samarbete med all världens regeringar och en unik möjlighet att angripa orsakerna till att barns rättigheter kränks.

Vi påverkar lagar, system och attityder

Som FN:s barnrättsorganisation har vi en självklar plats vid förhandlingsborden i 194 länder och en unik möjlighet att påverka system, strukturer, lagar och attityder. Vi övertygar makthavare om att prioritera barns rättigheter

[Läs mer om hur vi arbetar](#)

Vi sprider kunskap om barns rättigheter

Ingen ska behöva vara beroende av välgörenhet. Det är varje stats ansvar och skyldighet att tillgodose barns grundläggande behov och rättigheter och UNICEFs uppgift är att se till att alla barn och vuxna i hela världen vet om det.

FN:s barnrätts-kommitté granskar

Länderna som skrivit under barnkonventionen ska vart femte år rapportera till [FN:s barnrättskommitté](#) om vad de gör för att tillgodose barns rättigheter. UNICEF finns med som rådgivare till 18 oberoende experter som granskar och ger kritik.

[Läs om barnkonventionens tilläggsprotokoll](#)

Sverige är inte alltid bäst i klassen

I Sverige vill vi gärna slå oss för bröstet när det gäller barnens situation, men inte ens här har regeringen lyckats att tillgodose barns rättigheter fullt ut. [FN kritiserar Sverige](#) för brister i både lagstiftning och praxis.

Gör barnkonventionen till svensk lag

Om barnkonventionen gällde som lag skulle fler svenska lagar och bestämmelser som rör barn tas på större allvar och gälla alla barn i Sverige. Läs om vad det skulle innebära och hjälp oss påverka Sveriges beslutsfattare

Skriv under för att göra barnkonventionen till svensk lag.

Ja, jag vill få uppdateringar om hur UNICEFs arbete förändrar barns liv

Så här många är vi som skrivit under: 55 329

Vanliga frågor och svar

- [Varför behövs barnkonventionen?](#)

- [Vad har UNICEF för koppling till barnkonventionen?](#)
- [Vad har barnkonventionen för status i Sverige?](#)
- [Varför vill UNICEF att barnkonventionen ska bli svensk lag?](#)
- [Vad innebär det att ratificera barnkonventionen?](#)
- [Fler frågor](#)

Barnkonventionens historia

FN:s konvention om barnets rättigheter antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989 och trädde i kraft den 2 september 1990. Bakom de här viktiga bestämmelserna om barns rättigheter ligger många års arbete.

1923 Deklarationen om barns rättigheter

Det banbrytande dokumentet "Deklarationen om barns rättigheter" skrevs av Eglantyne Jebb, Rädda Barnens grundare, och erbjuder fem grundläggande punkter beträffande barns rättigheter. Internationella Rädda Barnen antog deklARATIONEN och arbetade för att få NF (Nationernas Förbund) att anta den. Och det skedde också, i Genève den 26 september 1924.

1945 Signerandet av FN:s stadgar

FN:s stadgar signerades i San Francisco och trädde i kraft den 24 oktober 1945. Ingressen säger att FN ska återupprätta tron på de grundläggande mänskliga rättigheterna, på människans värdighet och värde och på allas lika rättigheter. FN ska främja universell respekt för och tillgodoseende av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla oavsett ras, kön, språk eller religion.

1946 UNICEF bildas

Efter andra världskriget bildade FN UNICEF (United Nations International Children's Emergency Fund) för att hjälpa alla de barn som var på flykt efter all förödelse. Målet för det nyetablerade UNICEF var att tillgodose barnens akuta behov av mat, tak över huvudet, kläder och hälsovård. 1953 beslutade FN att UNICEF skulle bli en permanent del av FN-systemet och tog bort orden International och Emergency från organisationens namn, men behöll alla bokstäverna i förkortningen. UNICEF blev FN:s barnfond (United Nations Children's Fund). UNICEF fortsatte arbeta för barn i katastrofer, men organisationens mål förändrades i takt med de utmaningar som kom med globaliseringen.

1948 FN:s deklaration om mänskliga rättigheter

FN:s deklaration om mänskliga rättigheter antogs av generalförsamlingen som en gemensam standard att uppnå för alla människor. Även om deklARATIONEN inte är lagligt bindande är den inflytelserik och är idag tillgänglig på 366 språk. Den enda delen av deklARATIONEN som hänvisar till barn är artikel 45 som säger att mödrar och barn har rätt till speciellt skydd och att alla barn, oavsett om de är födda inom eller utanför äktenskapet har samma rättigheter.

1959 Deklarationen om barns rättigheter

Med Genèvekonventionen från 1924 och deklARATIONEN om mänskliga rättigheter som grund antog FN:s generalförsamling en deklARATION om barns rättigheter (resolution 1386). 1959 års deklARATION vädjar till föräldrar, enskilda män och kvinnor, frivilliga organisationer, och lokala och nationella myndigheter att erkänna barnets rättigheter och se till att de följs genom lagstiftning och andra metoder. Många av dagens grundläggande principer för att skydda barn tas upp i redan i den här deklARATIONEN: att ha barnens bästa i åtanke, rätten till namn och nationalitet, rätten till näringsrik mat, bostad, hälsovård, rätten till lek, en grundläggande utbildning som är gratis samt skydd mot skadligt arbete.

1966 Två nya internationella överenskommelser

Den 16 december 1966 antogs två nya överenskommelser av FN:s generalförsamling och blev del av den internationella överenskommelsen om mänskliga rättigheter. Artikel tre i överenskommelsen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter fokuserar på att skydda barn från exploatering och artikel tolv säger att grundläggande utbildning måste vara gratis för alla. Artikel 24 i överenskommelsen om medborgerliga och politiska rättigheter belyser rätten för alla barn att registreras vid födseln och få ett namn. Den 23 mars trädde båda överenskommelserna i kraft. De nämns också i inledningsparagraferna i barnkonventionen.

1978 Första utkastet till barnkonventionen

1978 förberedde sig de olika barnrättsorganisationerna för "det internationella barnåret", vilket användes som en plattform för att propagera för ett lagligt bindande dokument som skulle försäkra att regeringar tillgodoser barns rättigheter. Polens regering gick först i denna fråga och föreslog ett utkast till barnkonventionen. 1979 tillsatte FN en arbetsgrupp som skulle bygga vidare på utkastet. Gruppen bestod av regeringsrepresentanter, grupper från civilsamhället, fristående experter på mänskliga rättigheter och olika FN-organ. Arbetet varade till 1989 när konventionen enhälligt antogs av generalförsamlingen.

1989 Barnkonventionen

Många års arbete för att utveckla ett enhälligt uttalande om barns rättigheter resulterade i barnkonventionen. Barnkonventionen är mer än bara en deklARATION om idéer. Det är ett lagligt bindande dokument som övervakas av FN:s barnrättskommitté. Konventionen antogs enhälligt och öppnades av generalförsamlingen för signering och ratificering. För första gången var barns intressen uttryckligen formulerade i form av mänskliga rättigheter. Barnkonventionen trädde i kraft den 2 september 1990.

1990 Världstoppmötet för barn

DeklARATIONEN om barns överlevnad, skydd och utveckling skrevs under vid detta möte, där man även deklarerade att "Världssamfundets strävan efter barns välbefinnande speglas i barnkonventionen, vilken enhälligt antogs av FN:s generalförsamling 1989. Konventionen sätter en internationell standard för hur man ska skydda barn mot försummelse, misshandel och exploatering, så väl som garantera dem deras grundläggande mänskliga rättigheter, inklusive överlevnad, utveckling och fullständigt deltagande i socialt och kulturellt liv, utbildning och annat som är nödvändigt för deras individuella utveckling. DeklARATIONEN från

världstoppmötet ber alla regeringar att så snabbt som möjligt ratificera och implementera barnkonventionen.”

Barnkonventionen trädde i kraft den 2 september 1990 sedan den hade ratificerats av 20 stater.

1991 FN:s kommitté för barnets rättigheter

Barnkonventionens 43:e artikel nämner etablerandet av en kommitté för barns rättigheter som ska undersöka och övervaka vilka framsteg som görs av länderna beträffande deras åtagande om barns rättigheter. Kommittén består av 18 fristående experter utvalda av FN genom hemlig omröstning. Varje land får nominera en person och man eftersträvar att alla regioner i världen ska vara representerade. Alla länder som har ratificerat konventionen måste avlägga rapport till kommittén och de uppmanas att se över sina utmaningar såväl som sina framsteg. De första valen till kommittén gjordes den 1 mars 1991.

2000 Två viktiga tillägg till barnkonventionen

Två tillägg till barnkonventionen antogs av FN:s generalförsamling den 25 maj år 2000. Tilläggsprotokollet om barn i krig försöker begränsa användandet av barn i krig och höja minimiåldern för rekryterandet till väpnade styrkor till 18 år. Tilläggsprotokollet om trafficking av barn, barnprostitution och barnpornografi innehåller detaljerade krav på att göra brott mot barns rättigheter kriminellt. Det sätter standard för förebyggande, skydd av offer och bestraffning av förövare, samt erbjuder ett ramverk för internationellt samarbete i dessa frågor. Båda tilläggsprotokollen trädde i kraft 2002.

2000 FN:s millennietoppmöte

I september 2000 hölls ett FN-toppmöte för att planera för nästa århundrade. Millenriedeklarationen säger att alla världens ledare ”har en plikt mot alla världens människor, särskilt de mest sårbara och framförallt världens barn, som ju framtiden tillhör den generation som ska arbeta för utveckling, fred och mänskliga rättigheter. Deklarationen skrevs under av 189 länder och satte 2015 som mål för genomförandet av millenniemålen.

2001 Förberedelser för barntoppmötet

I FN:s huvudkvarter i New York samlades 404 unga delegater, 8-18 år gamla, för att förbereda ett speciellt möte om barn. På barnforumet diskuterades hur regeringar, organisationer och barn kan arbeta tillsammans för att göra världen till en bättre plats för alla. 13-åriga Gabriela Azurduy Arrieta från Bolivia och 17-åriga Audrey Cheynut från Monaco valdes för att tala inför FN och presentera sitt budskap: ”En värld anpassad för oss”.

2002 FN:s speciella toppmöte om barn

Den 8 maj 2002 skrevs historia, då två delegater från barnforumet tilltalade FN:s generalförsamling vid ett speciellt toppmöte för barn. Detta var första gången som barn direkt tilltalade generalförsamlingen. Vid avslutandet av mötet antog 190 länder en deklaration och en handlingsplan med namnet ”A world fit for children”. Den nya agendan – för och med barn

– fokuserar på fyra huvudsakliga punkter: att främja ett hälsosamt liv, erbjuda kvalitativ utbildning för alla, skydda barn mot utnyttjande, exploatering och våld samt att bekämpa hiv och aids.

2005 Världstoppmöte och möte om barn

I en rapport om resultatet av toppmötet 2005 ber FN:s generalförsamling alla stater att överväga att ratificera barnkonventionen och tilläggsprotokollen. Dokumentet ber också att länderna ska vidta nödvändiga åtgärder för att undvika att barn rekryteras till väpnade styrkor och att göra sådan rekrytering brottslig.

2006 Rapport om våld mot barn

FN:s generalsekreterares rapport om våld mot barn gjordes med stöd av kommissionären för barns rättigheter, UNICEF och världshälsoorganisationen (WHO). Rapporten studerar våldet mot barn världen över och rekommenderar handling för att komma tillrätta med det. FN:s generalförsamling bad om studien som ett led i arbetet med barnkonventionen år 2001 och resultatet kom den 20 november 2006.

2011 Ett tredje tilläggsprotokoll

Den 2 november 2011 antogs ett tredje tilläggsprotokoll till barnkonventionen av FN:s generalförsamling. Det ger barn möjlighet att lämna in klagomål till FN:s barnrättskommitté om deras rättigheter kränkts och de inte haft möjlighet att få upprättelse i hemlandet.

Ge pengar varje månad

Hjälp barn överallt, varje dag, året runt. Från 100 kr per månad.

[Bli Världsförälder](#)

Ge bort något meningsfullt

Köp produkter som räddar barns liv. Få ett gåvobevis att ge bort.

[Handla i gåvoshopen](#)

Prenumerera på vårt nyhetsbrev

[Stöd oss](#)

- [Bli Världsförälder](#)
- [Handla i gåvoshopen](#)
- [Ge pengar](#)
- [Ge en företagsgåva](#)
- [UNICEFbutiken.se](#)
- [Ge en minnesgåva](#)
- [Arv & testamente](#)
- [Så används pengarna](#)
- PG: 90 20 01-7
- BG: 902-0017

[Din sida](#)

- [Ändra autogiro](#)
- [Administrera din insamling](#)

[Vad vi gör](#)

- [Blogg & nyheter](#)
- [Projekt & berättelser](#)
- [Barnkonventionen](#)
- [Fakta](#)
- [Rapporter och publikationer](#)

[Engagera dig](#)

- [Starta en insamling](#)
- [Gå med i frivilliggrupp](#)
- [Bli bloggare för varenda unge](#)
- [Sprid budskapet](#)

[Frågor och svar](#)

- [Gåvoshopen och gåvobevis](#)
- [Gåvor och givande](#)
- [Världsförälderskap och autogiro](#)
- [Barnkonventionen](#)
- [Fler frågor och svar](#)

[Världsföräldrar](#)

- [Visa att du är Världsförälder](#)
- [Höj ditt belopp](#)

Företag

- [Barnrättsprinciperna](#)
- [Bli samarbetspartner](#)

Skolor

- [Undervisningsmaterial](#)
- [Operation Dagsverke](#)
- [Rättighetsbaserad skola](#)

UNICEF Sverige

- [Om UNICEF Sverige](#)
- [Kontakta oss](#)
- [Press](#)
- [Våra samarbetspartners](#)
- [Jobb & praktik](#)
- [Vår ekonomi](#)
- [Om webbplatsen](#)
- Växel: 08-692 25 00

E-post: unicef@unicef.se

Org. nr: 802401-4386

UNICEF Sverige är en nationalkommitté för [UNICEF](#).